

FRÁ 29 LØNARTALVUM TIL EINA FELAGS ALMENNA LØNARTALVU

Í framtíðini skulu vit hava eina almenna lønartalvu í staðin fyri tær 29, sum er í dag, sigur Kristina Háfoss

Eiríkur Lindenskov

– Fíggjarmálaráðið hevur tikið stig til, at seta í gongd lønarnevndarbeiðið, tí vit meta, at almenna lønarskipanin eigur at verða endurnýggjað.

Tað sigur Kristina Háfoss, landsstýriskvinna í fíggjarmálum.

Tað var á fundi í Smæruni í 2016, at lønarnevndarbeiðið byrjaði. Har vóru savnað øll fakfeløg fyri at vita, um áhuga var fyria t fara undir beiðið.

– Fakfeløgini boðaðu frá, at áhugi var fyri hesum, sigur Kristina Háfoss.

Útgangsstøði í krøvum til starvsfólk

Endamálið er, at endurskoða alla ta almennu lønarskipanina, og at flokka alment stórv av nýggjum í eina meira gjøgnumskygdari og tíðarhóskandi skipan, sum tekur útgangsstøði í, hvørji krøv í dag verða sett til starvsfólk í almennum stórvum.

Landsstýriskvinnan sigur, at nevnd er sett við umboðum fyri fakfeløgini og almennum starvsgevararnar, sum eru land og kommunur, umframt at partarnir í felag hava valt forkvinnu at stjórna beiðinum.

– Fakfeløgini sum gera sáttmálar við landið hava í dag 29 ymiskar lønartalvur. Eisini hava vit yvir 100 sløg av viðbótum, ymsar ásetingar fyri yvirtíðarbeiði o.s.fr. Vónin er, at lønarnevndin kann koma við uppskoti til nýggja felags almenna lønartalvu. Tað vera framvegis ymiskir sáttmálar, men hesir koma so at nýta eina felags lønartalvu. Tá vilja nógvar felags ásetingar vera,

Kristina Háfoss, landsstýriskvinna í fíggjarmálum, sigur at umskipanin til eina felags lønartalvu fer at geva eina betri, meira gjøgnumskygda og tíðarhóskandi almenna lønarskipan framyvir

eitt nú fyri, hvussu nógvar eru frá byrjanarløn til endaløn, hvussu nógvar fæst fyri »skeivar beiðstíðir« og so framvegis, sigur Kristina Háfoss.

Øll almenn stórv flokkað av nýggjum

Hon sigur víðari, at um tað verður komið á mál við nýggju skipanini, verða øll almenn stórv eftirfylgjandi flokkað av nýggjum í nýggju lønartalvuni.

Her skal atlit m.a. takast til:

- 1) Førléikarkrøv (t.d. útbúgving ella servitan)
- 2) Ábyrgd (t.d. av starvsfólkum ella fíggjarliga)
- 3) Arbeidsroyndir
- 4) Onnur atlit (t.d. vði, ið starvsfólkið átekur sær).

– Tá komið er á mál, koma nakrir fakbólkar, kanska serliga teir, har stórar broytingar hava verið einastu árinum í mun til førléikakrøv og ábyrgd, at verða ávirkaðir meira enn aðrir. Hetta beiðið krevur tí eisini, at ávísar solidaritetur verður millum fakfeløgini og tvørtur um fakbólkar, sigur

fíggjarmálaráðfrúan.

Arbeiðið varð sett í verk fyri góðum ári síðan og er ikki liðugt enn. Talan er um eitt umfatandi og týðandi beiði, ið skal gerast, og fer beiðið helst at taka meira enn eitt ár aðrenn komið er á mál, sigur hon.

– Tað er vísandi til hetta beiðið, at eg havi víst til, at almenna lønarskipanin skal betrast, og at nakrir fakbólkar fara at vera flokkaðir øðrvísi enn í dag. Serliga teir fakbólkar, har førléikakrøv og ábyrgd er broytt munandi seinna árinum, sigur Kristina Háfoss.

Kunnu ikki gera fleiri frávik í karminum

Hon segði við Sosialin í síðstu viku, at Føroya Pedagogfelag hevur nevndarlim í lønarnevndini, og kennir til hetta beiðið.

– Men felagið vildi ikki taka atlit til hetta nú samráðingar vóru. Hetta er ómetaliga harmiligt. Tí tað er í hesum beiði, at møgult er at fremja meira og at lyfta ávísar fakbólkar betri og meira varandi, enn í sam-

bandi við vanligar sáttmálsamráðingar, sigur hon.

– Tí hóast eitt undantak varð gjørt fyri felagið fyri sjúkrarøktarfrøðingar – eitt undantak, ið meginparturin av fakfeløgnum undir verkfallinum stuðlaðu skuldi gerast – og at teirra lønarskipan í ávísan mun kemur at innganga sum partur av lønarnevndarbeiðinum, og harvið beiðinum við nýggjari almennari lønarskipan, so ber ikki til at gera fleiri frávik frá tí yvirskipaða fíggjarkarminum, ið settur er av, í hesum samráðingarumfarinum, sigur hon.

Hon sigur víðari, at hví so er gjørdist meira greitt, nú meginparturin av fakfeløgnum, eisini tey, ið liggja í hægra enda av lønarskipanini, siga seg vilja hava somu hækking í prosentum sum øll onnur fakfeløg.

So fer øll fíggjarorkan til lønarhækkingar

– Harvið verður luftfalsligi munurin tann sami, og í krónum verður munurin enn størri millum ymsu feløgini. Hvat er tá vunnið annað enn,

at øll fíggjarorkan fer til lønarhækkingar, samstundis sum prísir fara at økjast, og vanligi borgarin tá í veruleikanum ikki fær meira at liva fyri, spyr Kristina Háfoss.

– Fyri útflutningsvinnur okkara kann tað hartil fáa stóra ávirkan á kappingarførið, um lønarhækkingarnar gerast ov stórar. Hetta kann aftur ganga útyvir stórv og virðisskapan í Føroyum. Hetta tænar ikki endamálinum hjá nøkrum – og als ikki hjá fakfeløgnum, sigur hon.

Mugu brúka tíðina at gera beiðið liðugt

Landið hevur sett av 110 milliónir krónur til lønarhækkingar yvir komandi tvey árinum, sum svarar til í miðal 2,3% og 2,5% fyrsta og næsta árið, svarandi í miðal til samanlagt nærum 1.500 kr. um mánaðin í lønarhækking til starvsfólk landsins.

– Hetta er gjørt í samstarvi og samráðing við størsta fakfelagið á almenna arbeiðsmarknaðinum, Starvsmannafelagið, so sum siður hevur verið í mong, mong ár. Skuldu krøvini hjá Føroya

Pedagogfelag lagt grundarlagið fyri samráðingunum nú og framyvir hevði hetta kostað millum 200 og 300 milliónir krónur bara til lønarhækkingar komandi tvey árinum hjá landinum. Tað hevði sjálvandi ikki borið til, sigur hon.

Landsstýriskvinnan heldur, at allir partar nú skulu at nýta tíð og orku til at gera beiðið í lønarnevndini liðugt.

– Tí tað er umskipanin frá 29 lønartalvum til eina felags almenna lønartalvu, ið vil geva eina betri, meira gjøgnumskygda og tíðarhóskandi almenna lønarskipan framyvir, sigur Kristina Háfoss.

Hesi sita í lønarnevndini:

Fyri fakfeløgini:
Jógvan Philbrow
Ólúv í Gong
Poula M. Kass.

Fyri starvsgevarar:
Jan Mortensen
Súsonna Nolsøe

Partarnir valdu síðan saman eina forkvinnu:
Súsanna Olsen